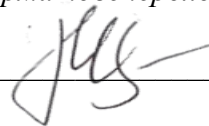

ДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра інфекційних хвороб з курсом дерматовенерології

Завідувач кафедри

ЗАТВЕРДЖУЮ
Тетяна ЧАБАН
29.08.2025

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
з дисципліни «Дерматологія, венерологія» для здобувачів 5 курсу 1 групи
медичного факультету
спеціальність 222 «Медицина»
2025-2026 навчальний рік

№	Дата	Тема	Зміст	К-ть годин
1	09.12	Анатомія, гістологія та фізіологія шкіри людини. Патоморфологічні зміни шкіри та слизових оболонок. Первинні та вторинні морфологічні елементи.	Дерматовенерологія – наукова дисципліна, яка охоплює не тільки питання клінічного характеру, але і ряд проблем епідеміології, соціології, економіки, демографії, етики, правові аспекти. Стародавня історія дерматовенерології. Історія становлення та розвитку дерматовенерології в Україні, в Одеському регіоні. МКЗ-10. Анатомія та гістологія нормальної шкіри та її придатків. Етіологія та патогенез захворювань шкіри. Поняття «висипка» та її роль при постановці відповідного дерматологічного діагнозу. Первинні морфологічні елементи висипу: пляма (macula), пухир (urtica), міхурець (vesicula), пухир/міхур (bulla), гнійничок (pustula), вузлик (papula), горбик (tuberculum), вузол (nodus), пухлина (tumor), киста (cista). Вторинні елементи: вторинна пігментна пляма, лусочка (squama), ерозія (erosio), виразка (ulcus), кірка (crusta), кірко-луска (crusta-laminosa), тріщина (fissura seu raqades), екскоріація (син. травматична ерозія), рубець (cicatrix), струп («sphacelus»), ліхеніфікація (lichenificatio, син. ліхенізація - lichenisatio), вегетація (vegetatio).	2 практичне заняття
2	09.12	Методи обстеження дерматовенерологічного пацієнта. Принципи лікування хвороб шкіри.	Методи досліджень: візуальне спостереження, клінічна оцінка висипань, лабораторні дослідження. Додаткові методи обстеження шкірних та венерологічних хворих: діаскопія або вітропресія, зішкрябування, визначення характеру дермографізму, шкірних проб з алергенами, люмінісентна діагностика, біопсія, діагностичні проби та феномени (проба Бальцера, проба Ядасона, проба за Броком, псоріатична тріада, феномени: Поспелова, «яблучного желе», Кебнера). Стоматологічні прояви шкірних хвороб. Лікування хворих зі шкірними та венеричними хворобами є задачею досить складної, вимагає крім спеціальних знань сутності тих чи інших дерматозів і причин їхній що породжують, а	2 практичне заняття

			також ґрунтовні знайомства з дією застосовуваних засобів. Загальна терапія. У більшості випадків дерматовенерологічному хворому, окрім місцевої потрібна і загальна (системна) медикаментозна терапія, яка повинна бути індивідуальною та відповідати етіологічним, патогенетичним або симптоматичним аспектам хвороби. Медикаментозна терапія дерматозів включає практично всі основні методи і засоби сучасної медицини: седативні, психотропні, десенсибілізуючі, ентеросорбуючі, імунотропні, вітамінні, антимікробні, неспецифічні протизапальні, гормональні, цитостатичні, ферментативні та ін. препарати. Зовнішня (місцева) терапія. Задачі, що переслідує місцева терапія, дуже різноманітні: в одних випадках бажано припинити мокнуття, зменшити запальні явища, в інші домогтися розсмоктування патологічного ущільнення в шкірі, у третіх – зруйнувати хворобливе вогнище, у четвертих - убити паразита, відшарувати епідерміс і т.ін. Варто пам'ятати, що дія будь - яких ліків залежить не тільки від його хімічного складу, але і від правильного способу застосування. На ефект лікування впливає вибір лікарської форми препарату. Багато в чому він визначається характером запального процесу. При гострих і подострих явищах використовують поверхнево діючі лікарські форми - розчини, пудри, колючі суспензії, пасти. При хронічних запальних процесах – лікарські форми, що діють більш сильно і глибоко (мазі, пластири і т.д.). При інфекційних захворюваннях шкіри – спеціальні етіотропні засоби. На всьому протязі хвороби потрібно постійна корекція зовнішнього лікування в залежності від зміни клінічної картини (наприклад, припинення мокнуття), від переносимості препарату, "звикання" до нього, від індивідуальної сприйнятливості до ліків.	
3	09.12	Паразитарні захворювання шкіри: короста, педикульоз.	Етіологія, патогенез та епідеміологічні особливості корости. Клінічні форми та перебіг корости. Діагностика та диференційний діагноз корости. Принципи терапії та профілактики корости. Етіологія, патогенез та епідеміологічні особливості педикульозу. Клінічна картина педикульозу. Діагностика та диференційний діагноз педикульозу. Принципи терапії та профілактики педикульозу	2 практичне заняття
4	10.12	Паразитарні захворювання шкіри: демодекоз, шкірний	Етіологія, патогенез та епідеміологічні особливості демодекозу. Клінічні форми та перебіг демодекозу. Діагностика та	2 практичне заняття

		лейшманіоз (хвороба Боровського).	диференційний діагноз демодекозу. Принципи терапії та профілактики демодекоза. Етіологія, патогенез та епідеміологічні особливості шкірного лейшманіозу. Клінічна картина шкірного лейшманіозу. Діагностика та диференційний діагноз шкірного лейшманіозу. Принципи терапії та профілактики шкірного лейшманіозу	
5	10.12	Гнійничкові захворювання шкіри: стафілодермії.	Загальне уявлення про піодермії. Епідеміологія. Класифікація. Протиепідемічні заходи. Сучасні методи терапії. Стафілодермія. Етіологія, патогенез. Клінічна картина. Діагностика. Системна та зовнішня терапія	2 практичне заняття
6	10.12	Гнійничкові захворювання шкіри: стрептодермії, стафілострептодермії.	Узагальнена класифікація та особливості, перебіг стрептодермій. Етіологія, патогенез. Клінічна картина. Діагностика. Загальне та місцеве лікування.	2 практичне заняття
7	11.12	Туберкульоз шкіри	Збудник. Ураження шкіри як один з проявів загальної туберкульозної інфекції. Клінічні форми туберкульозу шкіри. Патогенез. Клінічна характеристика та гістопатологія основних форм шкірного туберкульозу. Діагностика. Принципи лікування. Профілактика	2 практичне заняття
8	11.12	Лепра	Поширення. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клінічні різновиди. Діагностика. Лікування. Профілактика. Організація боротьби з лепрою	2 практичне заняття
9	11.12	Вірусні дерматози	Герпетична інфекція. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування. Оперізуючий лишай. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування. Екзема Капоші. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування. Контагіозний моллюск. Вузлики доярок. Клінічна картина. Лікування. Папіломавірусна інфекція. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування	2 практичне заняття
10	12.12	Кератомікози. Дерматомікози.	Поверхневі мікози. Кератомікози: різнокольоровий лишай, п'єдра. Лікування кератомікозів. Профілактика кератомікозів. Псевдомікози: еритразма, актиномікоз. Еритразма, епідеміологія, етіологія, патогенез, клінічна картина, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Актиномікоз, епідеміологія, етіологія, патогенез, клінічна картина, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Епідермомікози. Лікування епідермомікозів. Профілактика епідермомікозів	2 практичне заняття
11	12.12	Трихомікози. Кандидоз.	Мікроспорія, епідеміологія, етіологія, патогенез, клінічна картина, диференційна діагностика, лікування, профілактика.	2 практичне заняття

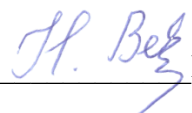
			Трихофітія, епідеміологія, етіологія, патогенез, клінічна картина, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Мікоз стоп епідеміологія, етіологія, патогенез, клінічна картина, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Парша, епідеміологія, етіологія, патогенез, клінічна картина, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Кандидоз, епідеміологія, етіологія, патогенез, клінічна картина, диференційна діагностика, лікування, профілактика	
12	12.12	Глибокі мікози.	Кокцидіодоз епідеміологія, етіологія, патогенез, клінічна картина, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Гістоплазмоз епідеміологія, етіологія, патогенез, клінічна картина, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Криптококоз, епідеміологія, етіологія, патогенез, клінічна картина, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Бластомикоз, епідеміологія, етіологія, патогенез, клінічна картина, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Мукороз, епідеміологія, етіологія, патогенез, клінічна картина, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Аспергільоз, епідеміологія, етіологія, патогенез, клінічна картина, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Пеніциліоз, епідеміологія, етіологія, патогенез, клінічна картина, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Споротрихоз, епідеміологія, етіологія, патогенез, клінічна картина, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Хромомікоз, епідеміологія, етіологія, патогенез, клінічна картина, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Риноспорідіоз, епідеміологія, етіологія, патогенез, клінічна картина, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Цефалоспоріоз, епідеміологія, етіологія, патогенез, клінічна картина, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Кладоспоріоз, епідеміологія, етіологія, патогенез, к клінічна картина, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Міцетомі, епідеміологія, етіологія, патогенез, к клінічна картина, диференційна діагностика, лікування, профілактика	2 практичне заняття
13	15.12	Дерматити. Токсикодермії.	Простий контактний або артіфікаційний дерматит: класифікація, клініка та лікування. Алергічні контактні дерматити, токсикодермія. Клінічна картина та лікування. Дерматологічні тести, що допомагають визначити алергени.	2 практичне заняття

			Моно- та полісенсibiliзація. Порівняльна характеристика простого та алергічного дерматиту.	
14	15.12	Атопічний дерматит. Шкірний свербіж	Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування. Нейродерміт. Клініка, діагностика, сучасне лікування принципи роботи з хворими, які страждають на поширений нейродерміт. Шкірний свербіж. Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування	2 практичне заняття
15	15.12	Екзема.	Діагностика, клініка, лікування. Псоріаз. Актуальні питання патогенезу. Псоріаз: клінічні прояви, клінічні форми. Стадії клінічного перебігу, еволюція висипки, диференційний діагноз, алгоритм лікування. Лікарсько-трудова експертиза. Парапсоріаз. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика Лікування	2 практичне заняття
16	16.12	Псоріаз. Парапсоріаз.	Червоний плоский лишай: особливості ураження слизових оболонок та шкіри. Характер свербіжу. Принципи лікування та профілактики. Рожевий лишай Жибера. Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування	2 практичне заняття
17	16.12	Червоний плаский лишай. Рожевий лишай Жибера.	Акантолітична пухирчатка. Етіопатогенез, клінічні прояви на шкірі та слизових оболонках та її перебіг. Особливості діагностики при ураженні слизових оболонок. Прогноз. Системна та зовнішня терапія. Пемфігоїди. Класифікація. Клінічна картина. Діагностика Диференційна діагностика. Лікування. Герпетичний дерматоз Дюрінга. Клінічна картини. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування	2 практичне заняття
18	16.12	Бульозні дерматози	Збудник сифілісу та його характеристика. Епідеміологічний аналіз захворюваності та чинників ризику. Реінфекція та суперінфекція при сифілісі. Класифікація сифілісу. Статеві та інші шляхи передачі. Інкубаційний період. Клінічні ознаки класичного (ерозивного чи виразкового) твердого шанкру. Атипові форми шанкрів: шанкр-панарицій, шанкр-амигдаліт, індуративний набряк. Діагностичний алгоритм первинного періоду сифілісу. Особиста профілактика	2 практичне заняття
19	17.12	Сифіліс: імунітет, реінфекція, суперінфекція, серодіагностика. Сифіліс первинний.	Загальна характеристика вторинного періоду сифілісу. Особливості вторинного періоду сифілісу. Вияви вторинного сифілісу на шкірі: розеоли, папули, пустули. Сифілітична алопеція. Пігментні сифіліди. Ураження внутрішніх органів та слизових оболонок. Диференційна діагностика вторинного періодів сифілісу	2 практичне заняття
20	17.12	Сифіліс вторинний.	Загальна характеристика вторинного періоду сифілісу. Особливості вторинного періоду сифілісу. Вияви вторинного сифілісу на шкірі: розеоли, папули, пустули. Сифілітична алопеція.	2 практичне заняття

			Пігментні сифіліди. Ураження внутрішніх органів та слизових оболонок. Диференційна діагностика вторинного періоду сифілісу	
21	17.12	Сифіліс третинний. Вроджений сифіліс.	Принципи лікування і профілактики сифілісу. Загальна характеристика третинного періоду сифілісу. Вияви третинного сифілісу на шкірі. Ураження слизових оболонок. Диференційна діагностика третинного періоду сифілісу. Ураження внутрішніх органів при вісцеральному сифілісі. Патогенез нейросифілісу. Класифікація нейросифілісу. Клінічна характеристика та діагностичні алгоритми раннього та пізнього нейросифілісу. Додаткові методи обстеження при нейросифілісі. Трансплацентарний шлях передачі. Залежність завершення вагітності від давності сифілітичної інфекції у матері. Особливості вродженого сифілісу. Клінічні вияви сифілітичної інфекції у немовлят і дітей грудного віку. Вияви патології в дитячому віці. Тріада Гетчинсона та ймовірні ознаки пізнього вродженого сифілісу, дистрофічні стигми. Діагностичні критерії встановлення діагнозу. Методи лабораторної діагностики сифілісу: мікроскопічний і серологічні (методи експрес-діагностики, стандартні та високо специфічні реакції на сифіліс). Правила забору матеріалу для лабораторного виявлення блідої трепанеми. Правила забору крові та спинномозкової рідини для серологічного підтвердження діагнозу сифілісу. Основні принципи лікування хворих на сифіліс. Показання та протипоказання щодо призначення проти сифілітичних препаратів. Антибіотики групи резерву. Неспецифічна терапія при лікуванні сифілісу. Диспансерне спостереження за хворими на сифіліс. Критерії ефективності лікування хворих на сифіліс. Комплекс профілактичних заходів при сифілісі	2 практичне заняття
22	18.12	Гонорея та її ускладнення.	Етіологія, патогенез та епідеміологічні особливості гонореї. Клінічні форми та перебіг гонореї. Критерії діагностики гонореї та її ускладнення. Принципи лікувально-профілактичних заходів та диспансеризації хворих на гонорею	2 практичне заняття
23	18.12	Негонорейні захворювання сечостатевої системи.	Трихомоніаз уrogenітальний. Етіологія, патогенез, клініка, принципи лікування та профілактика. Хламідіоз уrogenітальний. Етіологія, патогенез, клініка, принципи лікування та профілактика. Мікоплазмоз уrogenітальний. Етіологія, патогенез, клініка, принципи лікування та профілактика. Уреаплазмоз уrogenітальний. Етіологія, патогенез, клініка, принципи лікування та	2 практичне заняття

			профілактика. Гарднерельоз урогенітальний. Етіологія, патогенез, клініка, принципи лікування та профілактика.	
24	18.12	Генітальна вірусна інфекція.	Генітальний герпес. Етіологія, патогенез, клініка, принципи лікування та профілактика. Генітальні бородавки. Етіопатогенетичні особливості генітальних бородавок. Клінічна картина генітальних бородавок. Діагностика генітальних бородавок. Принципи лікування генітальних бородавок	2 практичне заняття
25	19.12	Тропічні трепанематози. М'який шанкр. Лимфогранульома венерична.	Етіологія, патогенез та епідеміологічні особливості тропічних трепанематозів. Шляхи передачі тропічних трепанематозів. Особливості клінічної картини. Клініко-лабораторна діагностика. Диференційна діагностика. Критерії та методи лікування. М'який шанкр. Етіологія, патогенез та епідеміологічні особливості. Шляхи передачі. Особливості клінічної картини. Клініко-лабораторна діагностика. Диференційна діагностика. Критерії та методи лікування. Лимфогранульома венерична. Етіологія, патогенез та епідеміологічні особливості. Шляхи передачі. Особливості клінічної картини. Клініко-лабораторна діагностика. Диференційна діагностика. Критерії та методи лікування	2 практичне заняття
26	19.12	ВІЛ-інфекція– основні дерматологічні аспекти.	Етіологія, патогенез, клініка, принципи лікування та профілактика. Ураження шкіри та слизових оболонок при СНІДі. Клінічна класифікація виявів ВІЛ-СНІДу. Загальний клінічний перебіг ВІЛ-інфекції та СНІДу. Методи лабораторної діагностики. Принципи лікування. Протиепідемічні заходи. Індивідуальна профілактика. Громадська профілактика	2 практичне заняття
27	19.12	Диференційний залік		2 практичне заняття
РАЗОМ				54 години

Обладнання: Таблиці. Тематичні хворі

Завідувач учбовою частиною кафедри, асистент Наталія ВЕРБА